

แบบถอดองค์ความรู้ของเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

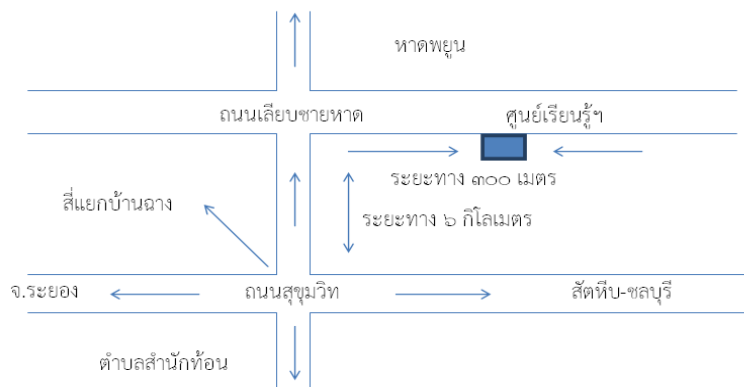
ชื่อเรื่อง : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

สถานที่ตั้ง : หมู่ ๔ ตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

พิกัด : X : ๗๒๔๒๗๔

Y : ๑๔๐๒๒๐๘

แผนที่บ้าน

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสามารถ บูรพา อายุ ๕๖ ปี

บ้านเลขที่ ๒/๓๑ หมู่ ๔ ตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จากโรงเรียนวัดบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

๒. ความเป็นมา

นายสามารถ บูรพา เริ่มจากการทำไร่อ้อยและต่อมาทำไร่มันสำปะหลังต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันรวมระยะเวลา ๔๓ ปี จากพื้นที่ปลูก ๒๗ ไร่ ได้ขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นอีก ๑๗๗ ไร่ หลังจากจบการศึกษา เห็นว่าพ่อและแม่อายุมากจึงตัดสินใจลาออกจากโรงเรียน ออกมาตอบแทนพระคุณพ่อแม่ เริ่มเกิดแนวคิดและความพยายามฟันฝ่าอุปสรรค ที่จะผลิตมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูงเกินค่าเฉลี่ยและต้นทุนต่ำ จึงได้ทำการศึกษาทดลองใช้ Sludge และปุ๋ยอินทรีย์ผสมปุ๋ยเคมีแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับผลผลิตพืชในด้านต่างๆ เช่น ด้านพื้นที่ (ดินเสื่อม) ด้านวิชาการ (การปลูก, พันธุ์) การตลาด และด้านสังคมความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากเดิมที่เคยปลูกอ้อยส่งโรงงาน และต่อมาทำไร่มันสำปะหลังต่อจากรุ่นพ่อแม่ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๓.องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ

๑. การใช้สารไทอะมีแอม ชุบก่อนพ่นก่อนปลูก เพื่อป้องกันเพลี้ยแป้ง

๒. การลดต้นทุนการผลิตการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

๓. การไถระเบิดดินดาน และการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

แนวทางการพัฒนา :๑.การเพิ่มผลผลิตต่อไร่

๒.การลดต้นทุนการผลิต

สามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ จาก ๔,๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๕,๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ และลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๔๐๐บาท/ไร่ เป็น ๔,๕๐๐บาท/ไร่

๔. ผลงานและความสำเร็จ

- ปีพ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๕๘ การใช้ Sludge ในการปรับปรุงดินปลูกมันสำปะหลังสามารถนำไปใช้เป็นวัสดุปรับปรุงสภาพดิน ที่มีความเป็นกรดสูงได้ โดยไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและยังสามารถนำไปผสมวัสดุอินทรีย์อื่นๆ ในการผลิตปุ๋ยได้โดยได้รับการยอมรับจากสื่อต่างๆ เกษตรกรทั่วไปตลอดจนภาครัฐและเอกชนสามารถเผยแพร่ขยายผลให้แก่ส่วนรวมไปปฏิบัติได้จำนวน ๑๕๐ ครัวเรือน ๓ ตำบล ๒๒ หมู่บ้านมีความเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งสมาชิกภายในอำเภอและต่างอำเภอในอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ส่งผลต่อการจำหน่ายผลผลิตด้านการตลาดได้อย่างกว้างขวาง
- ปีพ.ศ.๒๕๕๓ ได้เป็นคณะกรรมการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง และศึกษาดูงานวันที่ ๒๓ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ จังหวัดนครราชสีมา
- เป็นคณะกรรมการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (โครงการจัดการเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ตำบลบ้านฉาง สมาชิก ๕๐ ราย พื้นที่ ๒๕๐ ไร่ ระดับอำเภอ
- จัดทำแปลงสำรวจสถานการณ์การระบาดของเพลี้ยแป้ง จำนวน ๑ แปลง ๑๐ ไร่
- ป้องกันการระบาดของเพลี้ยแป้งด้วยการเพาะปล่อยแมลงช้างปีกใส ในพื้นที่ ๑๐ ไร่ จำนวน ๑๑ แปลง
- ร่วมโครงการวันรณรงค์ถ่ายทอดความรู้โครงการการจัดการเพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง ณ ตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง
- เป็นแหล่งผลิตและให้ต้นมันสำปะหลังพันธุ์ดี แก่กับเกษตรกรในท้องถิ่นที่ได้รับความเดือดร้อนที่ไม่มีต้นมันสำปะหลังปลูก
- จัดองค์ความรู้ (KM) สู่เกษตรกรในท้องถิ่น และเครือข่าย
- เป็นคณะกรรมการบริหารโครงการอบรมการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชงบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑ ครั้ง ๖๕ ราย ๗ หมู่บ้าน
- จัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ผลิต ขยายศัตรูธรรมชาติเพื่อใช้ควบคุมเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง จำนวน ๑ ศูนย์ โดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ
- จัดทำแปลงเปรียบเทียบผลิตพันธุ์มันสำปะหลัง พันธุ์ระยอง๙ กับพันธุ์ห้วยบง
- รณรงค์ฉีดพ่นสารเคมี และแช่ท่อนพันธุ์การจัดการเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ๒๕๐ ไร่ ๗ หมู่บ้าน ๑ ตำบล เกษตรกร ๙๕ ราย
- เป็นกรรมการจัดทำโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ ผ่านศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านฉาง
- ได้รับรางวัล เกษตรกรดีเด่นสาขาอาชีพพืชไร่ อันดับ ๒ ในการประกวดเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด ประจำปี ๒๕๕๘

๕. สรุปองค์ความรู้

การพัฒนาวิธีการผลิต ใช้หลักการผสมผสานนำเทคโนโลยีการผลิตร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ต้องเน้นคุณภาพและการลดต้นทุนการผลิตลงให้ได้มากที่สุดจนเป็นที่รู้จักและเกิดการยอมรับของเกษตรกรโดยทั่วไป “สามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบทำมันสำปะหลังเป็นอาชีพจริงๆ”

การตลาด จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรมีการรวมกลุ่มผลิต/ประสานงานนักวิชาการจากภาครัฐ/เอกชนแนะนำกระบวนการผลิตการป้องกันกำจัด โรคและแมลง/จัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ/ ตลาดแปรรูปเพื่อเป็นทางเลือกของเพื่อนเกษตรกรส่งผลให้ผลผลิตดีมีคุณภาพตรงตามที่ต้องการ

๖. ที่มาของข้อมูล (ผู้ถอดองค์ความรู้)

นายไพฑูรย์ นาคเกษม ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โทร. ๐๘๗-๓๒๒๗๙๓๕

